

کلید حل معضل زیرمیزی روی میز کیست؟

نظام پزشکی: عامل زیرمیزی بیمه ها و تعرفه پایین است!

زهره فردوسی

«زیرمیزی» واژه‌ای است که سال‌های اخیر همچون سایر حوزه‌ها در ادبیات نظام سلامت هم مورد انتقاد شدید بوده است، دریافت هزینه اضافه از سوی پزشکان که بر رنج بیماران، به‌ویژه بیماران کم بضاعت، در مسیر درمان می افزاید، مسئله‌ای که این روزها بار دیگر حتی صدای متولیان این حوزه را هم درآورده است.
اواخر آبان ماه بوده که سرپرست دانشگاه علوم پزشکی و رئیس سازمان نظام پزشکی مشهد در بیانیه‌ای بر ممنوعیت دریافت هرگونه وجه از بیماران (بیش از تعرفه‌های مصوب سالانه و خارج از چرخه قانونی) و نیز اعمال قانون و برخورد با متخلفان در این زمینه تأکید کردند.
دکتر محمود شبستری و دکتر علیرضا صداقت در بیانیه مشترکشان تأکید کردند که دریافت هرگونه وجه مالی از بیماران بیش از تعرفه‌های مصوب وزارت بهداشت توسط پزشک و همچنین پرداخت هرگونه وجه توسط بیمار خارج از صندوق حسابداری در بیمارستان ها ممنوع است.
بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، هم اوایل دی ماه در این باره گفته بود: بیمارستان‌هایی که پزشکان آن زیرمیزی دریافت‌کنند، مواخذه می‌شوند و اعتبار استجی و تمدید پروانه آن‌ها تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

تشکیل پرونده برای متخلفان

رئیس سازمان نظام پزشکی مشهد نیز در این باره می‌گوید: اینکه جراحان این هزینه را از بیماران دریافت می‌کنند، به دلیل پایین بودن ضریب «k» جراحی و جبران هزینه ویزیت‌های رایگان بیمار در طول مدت بستری در بیمارستان است. علیرضا صداقت تأکید می‌کند با وجود این دلایل مطرح شده، تخلفات در این حوزه بررسی و برای

پزشکان متخلف پرونده تشکیل می‌شود. او معتقد است راهکار پیشگیری و کاهش این معضل اقتصادی در نظام سلامت این است که تعرفه‌های پزشکی واقعی باشد و مابه التفاضل‌های پزشکی توسط بیمه‌ها به موقع پرداخت شود.

سراغ آمار تخلفات پزشکان در حوزه دریافت زیرمیزی را از سیدمرتضی مدنی، مدیرکل تعزیرات حکومتی خراسان رضوی، می‌گیریم؛ آماري که البته گویا تعزیرات حکومتی به تفکیک و به صورت دقیق در دست ندارد؛ با این حال مدنی در گفت‌وگو با خبرنگار شهرآرا از محکومیت بیش از ۴۰۶ میلیارد ریالی در پرونده‌های بهداشت و درمان خراسان رضوی خبر می‌دهد. او درباره چگونگی برخورد با پزشکانی که زیرمیزی دریافت می‌کنند نیز می‌گوید: ابتدا جریمه مالی برای آن‌ها در نظر گرفته می‌شود. در صورت تکرار نیز

پروانه طبابت این پزشکان لغو می‌شود.

مدیرکل تعزیرات حکومتی استان تأکید می‌کند که مردم بهترین گزارش دهندگان تخلفات در حوزه پزشکی هستند که با ثبت در سامانه ۱۳۵ تعزیرات (سامانه ثبت شکایات الکترونیکی مردمی)، کد رهگیری در اختیار آن‌ها قرار داده می‌شود. به‌گفته مدنی، تأکید در اداره‌کل تعزیرات بر سرعت رسیدگی به شکایات مردمی است و در مدت یک هفته پرونده‌ها بررسی و حل و فصل می‌شود. او درباره جزئیات پرونده‌های حوزه بهداشت و درمان در استان نیز خاطرنشان می‌کند: شمار این پرونده‌ها از ابتدای فروردین

● ۲۳ تا ۲۰۰ میلیون تومان

میدان امام رضا^۱ و خیابان احمدآباد را مطب به مطب می‌روم. از ساختمان پزشکان گرفته تا بیمارستان دولتی را سرک می‌کشم و در کنار بیماران در نوبت پزشکان جراح می‌نشینم تا به پاسخ یک پرسش برسم؛ آیا در مشهد با وجود ممنوعیت‌ها، پزشکانی هستند که حق الزحمه مجزا از هزینه بیمارستان (زیرمیزی) دریافت‌کنند؟

۱۰۰، ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان برای عمل قلب، ۶۰ میلیون تومان برای عمل کلیه، ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان برای عمل بینی، ۴۰ میلیون تومان برای سنگ غده بزاقی، ۱۵ میلیون تومان برای سزارین، ۵ میلیون تومان برای زایمان طبیعی، ۳ میلیون تومان برای کورتاژ و... این ارقامی است که بیماران مخاطب گفت‌وگوی خبرنگار شهرآرا اعلام می‌کنند؛ هزینه‌هایی که هر یک از آن‌ها علاوه بر هزینه بیمارستان، به‌اشکال مختلف به پزشکان پرداخته‌اند تا شاید طبیب مورد نظر، مرهمی بر زخمشان بگذارد.

فروش دارایی برای پرداخت زیرمیزی
واژه‌ای است در اقتصاد سلامت که برای برخی پزشکان متخصص حقی طبیعی و یک گردش مالی عادی محسوب می‌شود، اما برای برخی بیماران که با شرایط سخت اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کنند، به رنجی مضاعف تبدیل شده است که بر زخمشان نمک می‌پاشد و دست آخر هم ناچار می‌شوند برای تأمین آن جلوی دوست و آشنا دست درازکنند یا داروندارشان را بفروشد. اقصاداق که یکی از همان‌هاست، دستش را روی قلبش می‌گذارد و با شوخ طبعی می‌گوید: آخ قلبم! ماشینم را هم فروختم، اما هرطور بود، جورش کردم؛ زندگی پدرم ارزشش را داشت. می‌پرسم: چقدر؟ می‌گوید: ۳۰۰ میلیون تومان برای جراحی قلب.

➤ نوسان قیمت

فاطمه خانم هم که همراه مادرش به مطب آمده است، می‌گوید: به چند دکتر مراجعه کردیم. هر کدام بسته به شهرت و تخصصشان قیمتی دارند، اما خدا را شکر پزشک ما گفته است که پولی دریافت نمی‌کند. همه مثل هم نیستند. پزشک خوب در مشهد کم نداریم. او که مادرش چندین عمل جراحی متفاوت داشته است، از روی تجربه می‌گوید: پزشکان خبر و پزشکان جوان یا هزینه نمی‌گیرند، یا کمتر می‌گیرند و بعضی هایشان هم فقط اگر بیمار وضع مالی خوبی داشته باشد، زیرمیزی می‌گیرند.

➤ دعای خیر برای پزشکی که زیرمیزی نمی‌گیرد

خانم میان سالی هم که برای عمل جراحی سنگ غده بزاقی‌اش به پزشک مراجعه کرده است، می‌گوید: یکی از پزشکان معروف مشهد که رئیس بخش فک و صورت یکی از بیمارستان‌هاست، برای انجام این عمل زیرمیزی ۴۰ تا ۵۰ میلیون تومان می‌گیرد، حالا آمده ایم پیش این آقای دکتر که گفته است فقط ۵ میلیون تومان پول بیمارستان را می‌گیرد. خدا خیرش بدهد.

محبوبه خانم هم مادر یک دختر بچه زیباست که حالا برای بارداری دوم به مطب پزشک زنان آمده است. با او هم گپ‌وگفتی مادرانه داریم؛ خنده‌های قشنگش در حین گفت‌وگو حس خوشایند مادری خوشبخت و رضایمند را منتقل می‌کند. می‌گوید: من ابتدا به چند پزشک متخصص معروف مراجعه‌کردم که زیرمیزی از من خواستند و پرداختش برایم مقدور نبود. اما این خانم دکتر جوان، پولی جدا از هزینه بیمارستان از ما نمی‌گیرد و من هم از خانم دکتر راضی هستم.

➤ ارزشش را دارد!

محدثه هم که قرار است برای زبیا تر شدن چهره‌اش جراحی بینی انجام دهد، از جست‌وجو برای یافتن یک پزشک حاذق می‌گوید و معتقد است ارزشش را دارد که قیمت بالاتری بپردازد تا عوارض عمل کمتر باشد. می‌پرسم: چقدر؟ پاسخ می‌دهد: یکی از بهترین پزشکان مشهد را انتخاب کرده‌ام و قرار است ۱۰۰ میلیون تومان بابت این عمل حق الزحمه بپردازم. پزشکان دیگر ۵۰ تا ۶۰ میلیون تومان قیمت داده بودند. او می‌گوید: به این دلیل که عمل بینی، زیبایی و اختیاری است. این مبلغ زیرمیزی حساب نمی‌شود.

شایسته خانم را هم در مطب یک متخصص بیماری‌های داخلی می‌بینم. او به تاگی جراحی داشته و بابت هزینه‌های درمان تاکنون ۲۰۰ میلیون تومان و ۶۰ میلیون تومان هم بابت زیرمیزی به پزشک جراحیش پرداخت کرده است. از نگاه او، این مبلغ برای یک پزشک معروف (که سال‌ها زحمت کشیده و نتیجه‌کارش هم خوب است) منطقی است.

➤ یادی از پزشکان با اخلاق
لعیا بهشتی، یک خیر حوزه سلامت است. او در گفت‌وگوی تلفنی به خبرنگار شهرآرا می‌گوید: در سال‌های فعالیتیم، جراحان بسیاری بودند که کودکان را بدون دریافت هزینه درمان می‌کردند. نمی‌شود از تعداد زیاد پزشکان محترم با اخلاق در این شهر چشم پوشید، اما دلایل اینکه درصدی هم این مبالغ را تقاضا می‌کنند این است که سهم جراحان از هزینه عمل در مراکز درمانی کم است؛ بعضی پزشکان نیز برای تأمین هزینه‌های جاری مطب مثل اجاره‌ها زیرمیزی می‌گیرند.

عامل ریشه‌ای

رابی فایده می‌داند. رئیس زاده معتقد است، اگر کسی از پرداخت زیرمیزی گله‌مند است، باید بداند عامل وقوع معضل زیرمیزی، جامعه پزشکی نیست؛ عامل آن بیمه‌ها و افرادی هستند که تعرفه جامعه پزشکی را در سال‌های اخیر پایین و غیر واقعی نگه داشته‌اند. وزیرت پزشک عمومی در بخش دولتی این ۱۸ هزار تومان است. کدام خدمت در ایران اکنون با این نرخ ارائه می‌شود؟

محمد رئیس‌زاده، رئیس سازمان نظام پزشکی کشور، در آخرین اظهار نظر خود، پنج‌دی ماه می‌افزاید: این رضایتمندی دلیل مراجعه نکردن و شکایت نکردن درصد بالایی از بیماران است. شماره تلفن ۱۹۰ هم سامانه‌ای تلفنی است که او به بیماران شاکي معرفی می‌کند تا گران‌فروشی و زیرمیزی گرفتن را اطلاع دهند و تصریح می‌کند: این تخلفات در کمیسیون اخلاق سازمان نظام پزشکی و کمیسیون ماده ۱۱ تعزیرات حکومتی بررسی و توسط هیئت انتظامی دانشگاه علوم پزشکی به طور جدی پیگیری و برخورد‌های میدانی با معلول

اگر کسی از پرداخت زیرمیزی گله مند است، باید بداند عامل وقوع معضل زیرمیزی، جامعه پزشکی نیست

دیدگاه

قدرشناسی از پزشکان اخلاق مدار

فرمانی‌کیا! جوسازی برای کادر درمان و گرفتن زیرمیزی‌های پزشکی، نگاه مردم را روزبه روز به این موضوع بدبینانه‌تر می‌کند. رزمه‌های ریز و درشت درباره زیرمیزی بگیره‌ها که از مطب پزشکان شروع می‌شود، گستره وسیع‌تری را در اجتماع شامل می‌شود؛ از اتوبوس و معابر عمومی بگیرد تا مجالس و محافل خانوادگی و حتی خود رسانه‌ها.

این حرف‌ها آن قدر زیاد است که پزشکان عموماً کمتر می‌توانند از خودشان دفاع کنند. در حالی‌که حق دفاع دارند.

این گفته یک یا دو نفر از جامعه سفیدپوش‌ها نیست. صحبت بیش از نیمی از جامعه پزشکی کشور است که غالباً جزو پزشکان عمومی هستند و قد است کار و سلامت مردم برایشان اهمیت دارد.

آن‌ها موظف و متعهدند برای طبابتشان طبق تعرفه‌های مشخص شده وزارت بهداشت عمل‌کنند و میزان ویزیت و دریافتی آن‌ها مشخص است و هر سال ابلاغ می‌شود. به قول خودشان اصلاً شیوه‌کارشان به‌گونه‌ای نیست که بخواهند زیرمیزی بگیرند؛ اما وقتی نام پزشک می‌آید، تا خودآگاه همه و همه زیر تیغ این اتهام قرار می‌گیرند و تعمیم موضوع منصفانه نیست.

طبق بررسی‌ها، فقط ۱۶ درصد پزشکان کشور با توجه به رشته و تخصص خود امکان گرفتن زیرمیزی را دارند؛ یعنی این فرصت برای درصد کمی از پزشکان متخصص وجود دارد و ۸۴ درصد پزشکان این موقعیت را ندارند. پزشکان عمومی و روان پزشک‌ها و متخصصان کودک نمی‌توانند از بیمار چیزی به نام زیرمیزی بگیرند.

این حرف به منزله آن است که درصد کمی از پزشکان متخصص درگیر ماجراهایی مثل «زیرمیزی» می‌شوند و معمولاً درگستره اجتماعی که طیف وسیعی از افراد را شامل می‌شود، همیشه اقلیت‌هایی وجود دارند؛ معدود نفراتی که قانون را به هر بهانه‌ای زیر پا می‌گذارند و البته گاهی برای خودشان این حق را قائل می‌شوند که با توجه به تعرفه‌هایی که وزارت بهداشت برای عمل‌های جراحی در نظر می‌گیرد و در بیشتر مواقع ناچیز و اندک است، بخواهند دست‌مزد نادیده گرفتنشان در این مجموعه را از جیب مردم جبران کنند و گرفتن وجه (یا به اصطلاح عام‌تر زیرمیزی) را حق همه سال‌های عمری بدانند که به پای تحصیل، ورود به دانشگاه و گرفتن مدرک تخصصی‌گذرانده‌اند و تجربه اندوخته‌اند؛ فرایندی که به قیمت تمام شدن بهترین سال‌های زندگی‌شان بوده است و حالا باید به‌گونه‌ای جبران شود.

البته باز هم معتقدیم این طیف که لباس مقدس پزشکی را بر تن کرده و برای حفظ سلامتی مردم سوگند یاد کرده‌اند، حتی زیر سخت‌ترین فشارها به تعهدی که داده‌اند پایبندند و می‌مانند و غیرممکن است بخواهند به خودشان اجازه چنین کاری را بدهند؛ اما آن معدود نفرات همیشه و در هر اجتماعی وجود دارند و به عبارتی بین هر طیفی خوب و بد وجود دارد.

این نوشتار برای دفاع از قشر و گروه خاصی نیست، بلکه هدف از آن برخورد منصفانه با همه‌ای است که به‌کادر درمان وارد می‌شود؛ آن‌ها که در بحران کرونا و روزهای هم‌گیری مرگ، پای کار نجات زندگی آدم‌ها مانندند و از جان‌شان مایه گذاشتند و حالا روا نیست به خاطر اشتباه خارج از عرف درصد کوچکی از پزشکان زحمتشان نادیده گرفته شود؛ پزشکانی که ما همیشه به احترامشان تمام قد ایستاده‌ایم و قدردان زحمتشان هستیم و امید داریم آن معدود افراد هم که به هر بهانه‌ای در این ورطه افتاده‌اند، به خاطر قداست این حرفه به خودشان بیایند و نجات جان مردم اولویت اصلی‌کارشان باشد که برای اجرش نهایت و اندازه‌ای نیست.

روی خط جامعه

داروهای قلبی و دیابتی؛ بر مصرف‌ترین‌های امسال

ایرنا| معاون مرکز آمار و فناوری اطلاعات سازمان بیمه سلامت ایران گفت: براساس اطلاعات سامانه نسخه الکترونیک، بر مصرف‌ترین داروهای کشور در امسال داروهای بیماران قلبی و عروقی و دیابتی است.

امیرحسین حبیبیان گفت: اطلاعات سامانه نسخه الکترونیک در امسال نشان می‌دهد ۱۱۶ قلم داروی تجویز شده در فهرست گران‌ترین داروهای تجویز شده در کشور هستند که این داروها بیشتر برای بیماران خاص و صعب‌العلاج، در ۲۸ استان کشور تجویز شده‌اند.

طرح‌های کلان کشور نیازمند پیوست اقلیمی

ایسنا| رئیس سازمان هواشناسی کشور گفت: طرح‌های جامع کشور به ویژه در حوزه‌های زیرساخت نیازمند پیوست‌های اقلیمی با تأیید سازمان هواشناسی به عنوان مرجع حاکمیتی داده‌های وضع هوا و اقلیم در کشور است.

سحرتاج بخش با تأکید بر تولید پیوست‌های اقلیمی برای طرح‌های کلان به ویژه در حوزه ساخت و ساز گفت: این پیوست‌ها با توجه به تغییرات اقلیم و پیامدهای گسترده آن در حوزه‌های متنوع عملیاتی باید با تأیید سازمان هواشناسی به عنوان متولی اصلی داده و اطلاعات وضع هوا و اقلیم باشد تا در جهت حفاظت از سرمایه‌های سرزمینی مثل هوا، آب، خاک و محیط زیستمان بهتر عمل کنیم.

برنامه ریزی برای سلامت خانواده با محوریت مادر

برنا| معاون بهداشت وزارت بهداشت از ارائه برنامه‌های جدید برای سلامت خانواده با محوریت مادر در اجلاس کشورهای «گروه پنج» در تهران خبر داد. حسین فرشی‌دی تصریح کرد: باید برای حفظ سلامت خانواده حرکتی اساسی را شروع کنیم. خوشبختانه پلنفرم گروه پنج برنامه‌های جدیدی برای سلامت خانواده با محوریت «مادر» آغاز کرده است.

تعداد محیط بانان ایران، یک هشتم استاندارد جهان

مهر| به‌گفته کارشناس محیط زیست، تعداد محیط بانان ایران معادل یک هشتم استاندارد جهانی است.

الله بهلولان اظهار کرد: برای ۱۹ هزار هکتار (مناطق چهارگانه) فقط ۳ هزار و ۵۰۰ محیط بان داریم. متأسفانه تعداد محیط بانان ایران معادل یک هشتم و در برخی مراجع یک دوازدهم کمتر از استاندارد جهانی است.

عدد خبر

۳۶۹۵۲ زن

ایرنا | دبیر اجرایی «کنگره ملی بانوان تأثیرگذار» از آغاز بررسی شرکت‌کنندگان در دومین کنگره ملی بانوان تأثیرگذار خبر داد و گفت: در این دوره از کنگره، ۳۶ هزار و ۹۵۲ زن تأثیرگذار بررسی و نفرات برگزیده معرفی می‌شوند.

منیژه بهارلو درباره روند ثبت نام و انتخاب بانوان تأثیرگذار گفت: ثبت نام و ارزیابی در دومین کنگره ملی بانوان تأثیرگذار در سطح ملی با همکاری ۱۳۱ استان کشور به صورت برخط و در دبیرخانه مجازی و آنلاین به نشانی Portal.banooiran.ir و وبگاه کنگره به نشانی banooiran.ir انجام شده است. مهم‌ترین اتفاق این دوره به دلیل گسترده‌گی کار در سطح ملی، راه‌اندازی دبیرخانه در بستر آنلاین بود.